

ראש השנה. קצאב וטרמפ

כ-30.000 איש בילו את ראש השנה מחוץ לבית - עירוניים בכפר, כפריים בעיר. התורים לאוטובוסים היו עצומים. חברות המוניות סרבו לקבל הזמנות למקר מות 4 ימים לפני ראש השנה. היתה זאת תנועת עם גדולה - אף כי חסרה השנה אותה שובבות המונית שהפכה את ראש השנה בשנים עברו להיות בכבישים.

מצב-הרוח הכללי היה אפור, אולי בגלל המחסור בארוחות, החגיגות. בכל זאת מצאו סופרינו, ששוטטו בכבישי הארץ, סימנים רבים לאותה חדות-חיים הקשורה בזכרונו בתאריך זה:

בעלה של מכונית קטנה, שהתקלקלה ליד גהלה, עצר טרקטור (עמוס מטיילים מחברי קיבוץ). קשר את מכוניתו אליו - והמשיך בטיולו.

קבוצה של נהגים חיפאיים שדעו כי בתי-וקה על חוף הכנרת סגורים, העמיסו על מכוניותיהם את נשותיהם, סירת גומי, לול לילדים, שלחן מתקפל, כסאות-מרגוץ וכלי דיג ובילו את ראש השנה בחורשה בין טבריה ומגדל.

קבוצות גדולות של בעלי-מכוניות, שהחטיטו כי זהו היום לארוחה הגונה, עטו על נצרת והתמסרו לקצאב, חומס וחפציי-קדושה נוצריים.

אופנועים שנתקעו בכבישים מחוסרי בר זין (כל התחנות היו סגורות) נהגו מרומי-מת היום וקבלו כמורות של הנוול היקר מידי נהגים שלבם נמס באורח פלא.

כמה מטיילים הגיעו לגשר בנות-יעקב שעל הגבול הסורי, העיפו מבט רבי-שמתינות אל חוף-לארץ, פיטמו את החילי הערבי של ארם-בסיגרות -- וחזרו כקצומת שבאו.

חבורות של עולים תימניים צעירים נטשו את אוהלי המעברות ופשטו בשבילי הגליל והדרום, למרו להרים את ידיהם והעניו בפעם הראשונה לעצור את המי-כונות ומהדרות של ה"חתיקים" ולבקש "טרמפ".

כל הנוער של יסוד המעלה יצא בחז צות כדי לחנות (מרחוק) בציור בלתי-מוצלח. כל הנוער של יסוד-המעלה ירד בשתיים בלילה לחוף החולה, סחב שתי סירות של קבוצות חולתה, יצא לאמצע הים, פתח במלחמה של התותמים ותור הביתה בשר לוש בבוקר כולו רטוב ושמת.

עובדה משמחת: במשך יומיים תמימים של סורים בכל כבישי הארץ לא ראו סופי-רינו אף תאונת-דרכים אחת. השטן המשי-תולל בכבישים עצר במשך שתי יממות את נשימתו.

מכונית עמוסה קש

גידת פקחי מוון, ששוטטה בסביבות רחובות, עמדה כבר לחזור לבסיסה. לפתע הופיעה מכונית משא עמוסה קש, ששרכה את דרכה בכבדות בכביש האספלט.

אם מכונית טעונה קש מפלסת כל כך בקושי את דרכה על כביש ישר -- תמה אחד הפקחים (מן הסתם הוגה דעות לפי נטייתו) -- מה היה קורה, אם היה שם זיפויף, למי של כל פקח הוא סקרן מטבעו, עצר איפוא את המכונית ובהסירו שכבת קש קלה מל-מעלה נתגלו 34 שק תפוחי אדמה ושק תפוחי עץ, שנועדו ל"שוק השחור". הסחר רות הועברו לאחד המחסנים ב"שוק העי-לייה" ונגד אחד הקיבוצים נפתח תיק חדש באשמה של מסחר שחור.

קרוב לוודאי, שהתיק הזה לא יגיע לתובע המשפטי דרך אותם הצינורות של חיקי 14 הקיבוצים הנאשמים בסמפרות ובהפקעת מחירים, והסיבה לכך תהיה כנראה התערבות שר המשפטים בענין זה מתוך אירצון גמור לסמוך אך ורק על בית דין הכבוד של הסתדרות העובדים, בעניינים פליליים.

המסחרין האופפים את 14 התיקים המפורסמים טרם הוחזרו. שמות הקיבוצים לא פורסמו עדיין. ידוע רק על קנסות כס-פיים ענקיים, שהוטלו עליהם ע"י בית-דין פנימי של ההסתדרות ועל גור דין חמור של "מעצר קיבוצי", לנאשמים. (אשר להם לצאת בשליחות לחודס...) ידוע רק, ששר המשפטים לא ליוו מסכה, שעבירות פל-ליות הן סוף כל סוף בסמכית מטרד המשי-פטים ולא הסתדרות העובדים. אבל איפה? מי? מה? -- טרם הוכר האירול.

הפקעות שערים ע"י קיבוצים לא היו בגדר סוד. היה זה בזמן הקיבוצים הראי-

לים, ולקיבוצים מספוא משלהם ומקבלים גם ממשרד האספקה ימילינו פושים הם את העור". הגיעו הצעקות לאן שהגיעו. על גור הדין של בית דין הכבוד הפנימי נודע רק בוועידת ההסתדרות כשהיריבים החלו בהרי-צת האשמות זה בזה.

אנה פאוקר בנוהל חיפה

מוזר, לא? ובכל זאת, הגיעה ידה הא-רוכה של אנה עד לחיפה בדמותו של

המונים נשו בראש השנה

עולי תימן משוטטים בגליל

יבדי הנגב יוצאים לסויר

בני קרית חיים מטיילים בעמק

רב החובל גיאורגסקי, קברניטה של "טרני-סילבניה".

פשוט מאוד: התחשק להם ל"קול ציון לגולה" להקליט סדרת שיחות עם עולים מספון הספינה בה הגיעו לארץ. ראשונה לסדרה היתה "גלילה" ושניה נועדה לה-יות שיחה מוקלטת עם עולי "טרנסילבניה". וכאן התרומם "מסך הברזל" המפורסם בצורת אותו קברניט רומני שהזהיר בני-מוס רב כי אין להתיר שידורים ורים מעל טריטוריה רומנית מבלי לשמוע את דע-תה שה בוקרשט. על נושא זה.

מאז מיטלטלים אנשי "קול ציון לגולה" על שלל המיקרופונים ושאר אביזרי ה-

רחמיהם של אנשי הקיבוצים על המטילות המסכנות והרהרו בבלותיהם. ה"בירגנים הללו בין כך וכך מבריחים את הכינים לשוק השחור, למה לא "למרוט" גם אותם קצת? ומכרו גרעינים במחיר כפול. אבל אין הקומץ משיבע את הארי. חלה זמן והאניה איננה וגם מספוא אפס, הלכו ה"חרשתנים" שוב למשקים ההכחדותיים. הקיבוצים לא יכלו לסבול צער בעלי חיים (המטילות גוועות), ומכרו שוב בבחיר-משולש.

וה"ייקים" שוב אינם מבינים ציבואות. הרימו צעקה: "הייתכן, אנו הספקים של ביצים לתחנות השיוק, ומספוא איננו מקב-

שידור, ומדי יום א', היום הרומני בני מל חיפה, מנסים הם את מולם: שמא התקבלה תשובתה שה אנה פאוקר? וי-עורך השידור ורנר ריגביל (28), "יוניטר פוס", "דילי אקספרס" מטפס אל תא הקברניט: "אם כן אדוני, אפשר להתחיל? הכל מוכן".

הקפיטן המגויף מתנצל: עדיין לא היה סיפק בידו לשאול...

לאחר הקרבות - לפני הפגרה

הצירים ישבו ופיהקו. בחוף פיהקו הני-הגים ליד המכוניות המפוקות. 8.9.49, יום לפני פגרת הקיץ של הכונת: הובא ואושר חוק התגמולים לנכי המלחמה.

ביום ה', 7.9.50, בדיוק שנה לאחר קבלת החוק, התכנסו נציגיהם של 3300 נכי מלחמת השחרור, אישם בבית ברנר בתל-אביב. היה חם, מחניק ויבש. באויר פחי זבובים יבשים, עובדות יבשות ומסי-פרים יבשים.

למשל: קיטע שיש לו ברך -- 50% נכות. קיטע ללא ברך -- 60% נכות. וישנם נכים ששים, בלשון החוק: "בעל דרגת נכות מיוחדת" פירושו, בסעיף זה, עוור בשתי עיניו, קיטע בשתי רגליו, גידם בשתי ידיו, משותק שיתוק מלא, או בעל מומים אחרים המצטרפים לדרגת נכות של יותר מ-100% (רשומות מס' 25).

מה מקבלים נכים אלה מאת המדינה? "הענקה" חד פעמית שאינה עולה על 195 ל"י (לשם השוואה: מעשה בעסקן ההסתדרות שאיבד את ידו בתאונת דרכים ובית המשפט פסק לו 20,000 ל"י פיצויים מקר-פת "אגד"). ונוסף על כך -- לנכים קשים -- תגמול חדשי שאינו עולה על 31.440 ל"י. ואם איתרע מזלו של הנכה והשיג עבודה -- יודע החוק לטפח על פניו בהר-רדות והפתחות מסוגים שונים ומסיבות שונות. בקיצור: נכה ב-60% המשתכר 40 ל"י מקבל הענקה של 9.717 ל"י.

ועוד ענין כאוב מאוד הועלה בכינוס זה. ביוני 19. לא רבים הם היודעים כי בפניה מוצנעת בתל ליטווינסקי נמצאים 24 נכים המשותקים שיתוק מלא, איבדו את כושרם המיני ואת השליטה על דרכי השתן וכיו. נכים אלה, הזקוקים לטיפול (לא רפוי-אי) לכל ימי חייהם, אינם רוצים להמצא בבית חולים. דעתם היא, שעל המדינה לדר-אוג לשיקומם ולנוחיותם (שיכון, מכונית, טיפול וכיו.). בגלל מצבם הגופני אין הם יכולים להשמיץ את קולם, והכינוס תבע להחיש את הטיפול במ.

וכך עולים הנכים אחד אחד, ומפריחים מספרים כלפי ממשלתם המפריחה סיסמא-אות חלוציות. הם דורשים את תיקון חוק התגמולים: הגדלת הענקה וביטול ההפ-חות. שחרור הנכים ממס הכנסה ומס מותרות (מכונית ובניין נוכח קיטע אינם מותרות!) וכיו' וכיו'.

אחד מתריעי: מי שראה את מספר המכוניות הפרטיות בועידת מפא"י משוכנע שאפשר להשיג מכוניות לאנשי ביתן 19. "ומה בנוגע למסיבה של יצחק שדה, שם לא היו מכוניות?" -- מטיח כנגדו אחר. לא חסרו גם טענות כלפי פנים, על הועד שלא מילא את תפקידו וכיו. ולא חסרו רמזים על אי-אילו אנשים שפתחו מעבר לים "תנויות לנכים" משלהם, ללא פיקוח ציבורי. אולם בסיכום -- דרישות קטנות ומוצדקות המצטרפות למאבק אפור וממושך, ובעיקר נוכח השמועות על חיסול פעולות אגף השי-קום עד אפריל 1951 ונוכח החשש שלא במהרה תקום כתובת מתאימה במקום אגף זה.

"דמוקרטיה" כן, אבל...

בידיעה קצרה בעתונים לפני שבוע נא-מר, כי שלשה ערבים נעצרו בתל-אביב על הפצת כרוזים שלא נשאו עליהם את שם בית הרוס בו הודפסו. כמעט שלא נזכר בידיעה תוכן הכרוזים הללו, אותם העזו הערבים להפיץ במוצאי שבת בכרך דיזנגוף. מסתבר כי מפיצי כרוזים אלה באו לעיר כדי לדרוש "פתיחת שערי ה-הסתדרות לפועלים הערבים". חתום על הכרוז "קונגרס הפועלים הערביים" -- אר-גון'מסויה קומוניסטי.

...הפליות חמורות נמשכות לגבי ה-אזרחים הערבים בישראל. אחת הפליות הללו היא שילת הזכות המופעל הערבי להירשם ולקבל עבודה באמצעות לשכת ה-עבודה הכללית בערים מעורבות, בהן יש